

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Szewczyk

SSN Andrzej Tomczyk

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 16 maja 2018 r.,
sprawy **A.G.**
oskarżonego z art. 178a § 4 k.k.
skargi obrońcy oskarżonego,
na wyrok sądu odwoławczego – Sądu Okręgowego w J.,
z dnia 26 stycznia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...] /17,
uchylający wyrok Sądu Rejonowego w J.,
z dnia 13 października 2017 r., sygn. akt II K [...] /17,
na podstawie art. 539e § 2 *in principio* k.p.k.

p o s t a n o w i ł

- I. oddalić skargę;**
- II. obciążyć oskarżonego kosztami sądowymi postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

A.D. został oskarżony o to, że w dniu 1 lutego 2017 r. w J., woj. [...] na ulicy K. prowadził w ruchu lądowym pojazd marki Mercedes o nr rejestracyjnych [...] będąc w stanie nietrzeźwości, gdzie wynik badania w wydychanym powietrzu wyniósł przy użyciu urządzenia kontrolno - pomiarowego typu Alcosensor IV o nr 074074 podczas I próby: 1,44 mg/l, II próba: 1,41 mg/l, przy czym zarzucanego czynu dopuścił się będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu

Rejonowego w J. w sprawie o sygn. akt II K [...] /14 za występki z art. 178a § 4 k.k. oraz wbrew orzeczonemu tym wyrokiem zakazowi prowadzenia wszelkich pojazdów na okres 5 lat.

Wyrokiem z dnia 13 października 2017 r., sygn. akt II K [...] /17, Sąd Rejonowy w J. oskarżonego A.G. uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu i na mocy art. 632 pkt 2 k.p.k. koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa w całości. Główny argument przemawiający za uniewinnieniem opierał się na ustaleniu, iż oskarżony poruszał się pojazdem po placu parkingowym zamykanym i ogrodzonym, na którym nie odbywa się ruch lądowy.

Apelację od tego wyroku wywiódł prokurator, który zaskarżył powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego A.G., zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na uznaniu przez Sąd I instancji mylnego poglądu, iż zachowanie oskarżonego A.G. nie wyczerpało znamion czynu z art. 178a § 4 k.k., w sytuacji gdy prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, iż oskarżony prowadził pojazd mechaniczny „w ruchu lądowym” w rozumieniu art. 178a § 1 k.k., znajdując się pod wpływem alkoholu wynoszącym 1,44 mg/l w wydychanym powietrzu i będąc uprzednio prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w J. w sprawie o sygn. II K [...] /14 za występki z art. 178a § 4 k.k. oraz wbrew orzeczonemu tym wyrokiem zakazowi prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat, czym wyczerpał znamiona czynu z art. 178a § 4 k.k.

Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w J..

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w J., wyrokiem z dnia 26 stycznia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...] /17 uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w J. do ponownego rozpoznania.

Skargę od wyroku Sądu odwoławczego w oparciu o przepis art. 539a § 1 k.p.k. złożył obrońca oskarżonego zarzucając temu orzeczeniu naruszenie art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. polegające na uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w J. z dnia 13 października 2017 r., sygn. akt: II K [...] /17 i przekazaniu temu Sądowi

sprawy do ponownego rozpoznania, w sytuacji, gdy stwierdzone przez Sąd Okręgowy uchybienia nie wymagały przeprowadzenia przewodu sądowego w całości, a jedynie wskazywały na konieczność ponownego przesłuchania tych samych świadków, na okoliczności, które *de facto* już zostały udowodnione.

Na podstawie art. 539e § 2 k.p.k., skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie przedmiotowej sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi odwoławczemu.

W pisemnej odpowiedzi na skargę Prokurator Prokuratury Okręgowej w W. wniósł o oddalenie skargi jako bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargę obrońcy oskarżonego uznać należy za nietrafną.

Podstawą skuteczności nadzwyczajnego środka zaskarżenia uregulowanego w art. 539a § 1 k.p.k. jest wykazanie (po myśli § 3 tego przepisu), że wydanie – na etapie postępowania apelacyjnego – orzeczenia kasatoryjnego naruszało art. 437 k.p.k. [w rzeczywistości chodzi o art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. – zob. D. Świecki (w:) D. Świecki (red.): Kodeks postępowania karnego. Komentarz do zmian 2016, Warszawa 2016, s. 590] lub też, że przy wydaniu tego orzeczenia wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k. Jednocześnie warto przypomnieć, że stosownie do treści art. 437 § 2 k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

W niniejszej sprawie autor skargi wywodzi, że błędny jest pogląd Sądu drugiej instancji o konieczności ponowienia postępowania dowodowego w całości konkludując jednocześnie, że stwierdzone uchybienia wskazywały jedynie na potrzebę ponownego przesłuchania tych samych świadków, na okoliczności, które zostały już udowodnione. Rzecz jednak w tym, że powodem skutkującym koniecznością przeprowadzenia w tej sprawie przez sąd *meriti* postępowania ponownego jest, co jasno wynika z pisemnych motywów objętego skargą wyroku, nie tyle odmienna od dokonanej przy pierwotnym rozpoznaniu sprawy analiza przez Sąd odwoławczy materiału dowodowego, lecz budzące uzasadnione wątpliwości ustalenie przez Sąd *meriti*, że w miejscu, w którym oskarżony kierował

samochodem, nie odbywał się ruch lądowy, co jest zagadnieniem kluczowym dla oceny karnoprawnego zachowania oskarżonego. To właśnie, zdaniem Sądu Okręgowego, doprowadziło do co najmniej przedwczesnego uniewinnienia A.G. od popełnienia zarzuczonego mu w akcie oskarżenia czynu. W układzie procesowym, jaki wystąpił w toku przedmiotowego postępowania, Sąd odwoławczy nie miał możliwości wydania innego orzeczenia niż to, jakie ostatecznie zapadło, bowiem na przeszkodzie temu stał zakaz sformułowany w art. 454 § 1 k.p.k., określający jedną z reguł *ne peius*. Przepis ten stanowi, że sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co, do którego w pierwszej instancji umorzono lub warunkowo umorzono postępowanie. W takim wypadku kontrola w trybie skargi na wyrok sądu odwoławczego obejmuje ocenę prawidłowości zastosowania tego przepisu pod kątem spełnienia warunku, że sąd odwoławczy „nie może skazać oskarżonego”. Wymaga to wykazania przez ten sąd, że gdyby nie stwierdzone uchybienie, to mógłby zapaść wyrok skazujący, ale jego wydanie nie jest dopuszczalne w instancji odwoławczej z uwagi na zakaz takiego orzekania (zob. uchwała składu 7 sędziów SN z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt I KZP 13/17, Lex 2428783). Sąd odwoławczy nie powołał się co prawda wprost na art. 454 § 1 k.p.k., jako podstawę uchylenia zaskarżonego wyroku, jednak treść uzasadnienia wyroku (zwłaszcza fragment ze s. 3 uzasadnienia) wyraźnie przekonuje, że poczynił on ustalenia wskazujące, iż w miejscu, w którym miało dojść do zdarzenia objętego zarzutem, wdacie czynu odbywał się ruch lądowy. Jak bowiem wywodzi Sąd Okręgowy fakt ogrodzenia parkingu i wyposażenia go w jedną tylko bramę wjazdową zamykaną na noc nie wyklucza sam w sobie przyjęcia, że na tym obiekcie może odbywać się ruch lądowy, z uwagi na inne cechy tego parkingu dostrzeżone przez Sąd odwoławczy. W konsekwencji Sąd II instancji przyjął, że na podstawie dotychczas zebranego w sprawie materiału dowodowego nie można wyprowadzić wniosku, iż „ów parking był terenem prywatnym i jednocześnie dostępnym tylko dla właściciela obiektu i wąskiej grupy osób przez niego wskazanych, a ruch tam odbywa się sporadycznie..”. W tym kontekście należało uznać, że podstawą uchylenia zaskarżonego wyroku był wypadek wskazany w art. 454 § 1 k.p.k.

Powyższe uwarunkowania prawne, implikowały konieczność ponownego rozpoznania sprawy w całości przez sąd *a quo*, a zasadności takiego rozstrzygnięcia skarga obrońcy oskarżonego nie podważyła.

Z przytoczonych względów postanowiono jak na wstępie.

a.ł.